

Hvala Maribor skozi rožnata očala, Paradi ponosa Maribor in MKC Maribor za organizacijo že 3. parade ponosa v Mariboru in vabilo k sodelovanju.

Kdo koga; ogroža?

Do svojega 19. leta sem živel v Mariboru. Tukaj sem končal osnovno in srednjo šolo.

Ta trg, ulice okoli njega in mesto dobro poznam.

Kljub temu se tukaj, kot trans oseba, ne počutim doma.

Lagal bi, če bi rekel, da se za udeležbo na današnji paradi nisem spraševal o varnosti – malo zase, predvsem pa za svojo družino s katero sem tukaj, v kateri so meddrugim še 3 trans osebe in majhen kužek.

Vem, da žal nisem edini, ki se je spraševal, kako varne_i smo.

Kako ogrožene_i smo.

In kako krivično je, da nas, ki smo dejansko ogrožene_i, družbene moralne panike predstavljajo kot grožnjo.

Aprila letos sem z ogorčenjem spremljal medijski in javnomnenjski plaz transfobnih sporočil. Vzpodbudilo jih je dejstvo, da je magistrska študentka Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, ki je okviru študijskega programa opravljala 14-dnevno pedagoško prakso na eni od mariborskih osnovnih šol, tudi transspolna oseba.

Dejstvo, da se je ta diskriminacija dogajala v Mariboru, ni ključnega pomena. Situacija je bila simptomatska, zgodila bi se lahko kjerkoli v državi.

Študentki se je pripisovalo moč ogrožanja otrok. Ogrožanja koga in česa točno, se lahko po mojem mnenju sprašujemo bolj ali manj zgolj retorično.

Transspolna študentka na praksi v osnovni šoli za otroke in mladostnice_ke ni grožnja.

Je podoba raznolikosti, novih uvidov v možnosti samoraziskovanja in krasna izkušnja v izobraževalnem procesu. Je prisposoda vsega za kar bi si naj odprta, svobodomiselna in na človekovih pravicah utemeljena družba prizadevala biti. Je vse, kar si Slovenija prizadeva biti na papirju, po črkah zakona.

Vse, kar transspolna oseba na praksi v osnovni šoli lahko ogroža je zastarel, heteronormativen, cisnormativen, patriarhalen in na mnoge druge načine ne vključujoč izobraževalni sistem.

Takšne *grožnje* LGBTIQ+ skupnost še kako potrebujemo. Se strinjate z mano?

V učilnicah in predavalnicah namreč že sedi mnogo trans in spolno ter seksualno raznolikih mladih. Ogromno vas, ki ste danes tukaj, med tednom sedite v učilnicah in predavalnicah. Trenutni slovenski izobraževalni sistem vas ne nagovarja ali vključuje, kar vodi v to, da so šolski prostori prepoznani kot nekaterih izmed najbolj nevarnih prostorov za trans in LGBIQ+ osebe.

Šole so pronicljiva zrcala družbe.

Morale bi biti kar si želimo tudi, da bi bila družba; prostori svobode, ne sovražnosti.

V duhu varne radovednosti bi mlade naj navduševale, ne ogrožale.

Ena najbolj pomembnih človekovih pravic je ta, da lahko (po)vemo, kdo smo.

Povsod.

Brez strahu, brez (samo)cenzure, brez ocenjevanja ravni ogroženosti.

In brez občutka, da zgolj živeti našo resnico, drugim predstavlja grožnjo.

Pravica do svobode izražanja in svobode biti je od nekdaj v ospredju LGBTIQ+ političnih zahtev in bojev. Je osrednja nota vseh parad ponosa.

Tako je tudi danes, na 3. mariborski paradi ponosa, tako je bilo junija na paradi ponosa v Ljubljani in tako je letos tudi v javnem zavzemanju za pravice transspolnih oseb v Sloveniji.

Junija se nas je 18 nevladnih organizacij in iniciativ iz Slovenije, in sicer Amnesty International Slovenije, Zavod TransAkcija, Maribor skozi rožnata očala, MKC Maribor, Društvo DIH, Društvo Parada ponosa, Zavod Koroška Pride, Društvo Kvartir, Društvo Fršlus, Zavod Open, Pritličje, Društvo ŠKUC, Ustanova, Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja, DrogArt, Študentska Iskra, Mesto žensk in Mirovni inštitut, združilo v zavzemanju za temeljno pravico transspolnih oseb: samoopredelitev.

V Sloveniji namreč za transspolne osebe zaenkrat ni mogoče, da se pred zakonom izrečemo o svoji identiteti.

37. člen Pravilnika o izvrševanju zakona o matičnem registru predvideva, da moramo trans osebe za spremembo podatka o spolu v svojih dokumentih predložiti zdravniško potrdilo. Če želimo, da naši osebni dokumenti izražajo, kdo smo, smo prisiljene v okviru invazivne psihiatrične obravnave pridobiti diagnozo duševne motnje.

Da bi se to odpravilo, je treba v omenjenem pravilniku ta pogoj črtati.

S tem pozivom nas je 18 nevladnih organizacij pripravilo peticijo, ki smo jo naslovile na Ministrstvo za notranje zadeve.

Ministrstvu smo s tem sporočile, da trans osebe države nikakor ne ogrožamo. Njeno pomanjkanje zakonske ureditve, ki ne bi kršila naših človekovih pravic, pa vsakodnevno ogroža življenja trans oseb v Sloveniji.

Prosimo, podpišite peticijo in podprite človekove pravice trans oseb!

Transspolne osebe vemo, da spol, ki nam je bil določen ob rojstvu, ni naš.

Transspolne osebe vemo, kdo smo.

LGBTIQ+ osebe vemo, kdo smo.

LGBTIQ+ osebe vemo, da nikogar, ki želi biti del odprte in vključujoče družbe, ne ogrožamo.

In vemo, da so naše vrednote vrednote svobode, raznolikosti, ljubezni, enakosti, kulture, resnice, sprejemanja, osebne integritete, prijateljstva, socialne pravičnosti in miru. No, pa tudi zabave 😊

(In še odgovor vsem radovednim:)

Prav zaradi svojih vrednot imamo nešteto razlogov, zakaj biti ponosne.

Srečen in ponosen Maribor prajd!

Linn Julian Koletnik
Maribor, 16. 9. 2023